

MATEŘSKÁ ŠKOLA OLEŠÍNKY
okres Žďár nad Sázavou
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

TAJEMSTVÍ DUHOVÉ KULIČKY

Filozofie školy

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem šťastného dětství, kam se děti a také jejich rodiče rádi vrací. Je zde prostor pro uplatnění každého jednotlivce a všichni se cítí dobře a bezpečně.

Chceme, aby se děti naučily žít ve skupině svých vrstevníků, aby poznaly sílu kamarádství a pocit, že patří tam, kde ho mají všichni rádi. Naším nejdůležitějším partnerem je rodina – rodiče, prarodiče, sourozenci. Naší prioritou je podávání dostatečného množství informací, mít stále otevřené dveře, pořádat společné akce, vzájemně komunikovat a vtahovat rodiče do předškolního vzdělávání a chodu mateřské školy.

Intenzivně vnímáme současnou společenskou potřebu dětí vzdělávat se, využívat všech moderních vymožeností, uplatňovat vnitřní morálku a základní lidské hodnoty. Chceme, aby upřednostňovaly kvalitní mezilidské hodnoty před materiálními hodnotami. Chceme vychovávat děti vnímavé, tolerantní, kamarádské, sebevědomé.

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
3.1	ANALÝZA KONKRÉTNÍCH PODMÍNEK MŠ	5
3.2	MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY MŠ	6
4	VZDĚLÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	6
4.1	SYSTÉM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI V MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	6
4.2	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	7
4.3	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ DVOULETÝCH	7
4.4	JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	8
5	ŽIVOTOSPRAVA.....	9
6	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	9
7	ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	10
8	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	10
9	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	10
10	SPOLUÚČAST RODIČŮ	11
11	SPOLUPRÁCE SE ZŠ	11
12	SPOLUPRÁCE SE ZŘIZOVATELEM	11
13	HLAVNÍ CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	11
14	CESTY K NAŠIM CÍLŮM.....	12
15	PRŮBĚŽNÉ CÍLE, KTERÉ JSOU NAPLŇOVÁNY KAŽDODENNÍ ČINNOSTÍ	13
16	METODY A FORMY PRÁCE	13
17	KLÍČOVÉ KOMPETENCE	14
18	TÉMATICKÉ INTEGROVANÉ BLOKY	17
19	EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	35
20	SEZNAM PŘÍLOH	37

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:	Tajemství duhové kuličky
Název školy:	Mateřská škola Olešínky, okres Žďár nad Sázavou
Adresa školy:	Olešínky 41, 592 51 Dolní Rožínka
Právní forma:	příspěvková organizace
Vedení školy:	Bc. Petra Fialová, DiS.
Kolektiv školy:	učitelky: Bc. Petra Fialová, DiS., Mgr. Marta Baxantová, Blanka Šulcová, DiS., Barbora Čechová asistent pedagoga: Markéta Ambrožová zástupkyně ředitelky: Mgr. Marta Baxantová školnice: Anežka Kročilová vedoucí stravování: Mgr. Marta Baxantová kuchařka: Kateřina Pařízková
ŠVP vytvořily:	Bc. Petra Fialová, DiS., Mgr. Marta Baxantová, Blanka Šulcová, DiS., Barbora Čechová
Kontakty:	tel.: 566 567 251 e-mail: ms.olesinky@seznam.cz web: www.msolesinky.cz
Zřizovatel:	Obec Zvole
Adresa:	592 56 Zvole 107 tel.: 566 567 165
Platnost dokumentu:	od 1.9.2023
Pedagogická rada projednala:	31.8. 2023

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Olešínky je právním subjektem od 1.1.2003, nabízí kapacitu 54 dětí a jejím zřizovatelem je obec Zvole.

Mateřská škola stojí na okraji obce Olešínky a vznikla přebudováním kulturního domu. Je jednopatrová, dvoutrídni s celodenním provozem. V roce 2015 proběhla rekonstrukce střechy, v roce 2016 rekonstrukce umyváren a v roce 2019 oprava fasády mateřské školy.

V přízemí mateřské školy se nachází třída mladších dětí Medvídků, šatny pro děti, sociální zařízení a školní kuchyně. V prvním poschodí pak třída starších dětí Lištiček, ložnice, sociální zařízení, ředitelna a kancelář vedoucí stravování. Všechny místnosti jsou dostatečně veliké.

Příjemný interiér umocňuje jeho vybavení dětským nábytkem, vytvoření koutků pro děti a jeho doplnění výzdobou především z vlastních výtvorů a výrobků.

Součástí MŠ je školní kuchyně, která vaří obědy i pro ZŠ Zvole. Vybavení školní kuchyně je postupně obnovováno a modernizováno.

Vytápění MŠ je zajištěno plynem. Pravidelně jsou prováděny předepsané revize.

Mateřskou školu obklopuje dostatečně veliká školní zahrada. Pro děti jsou zde vybudovaná dvě pískoviště, skluzavka, kolotoč, průlezký, houpačka, koutky pro sezení. Výsadba vzrostlých stromů vytvořila pro děti stinná zákoutí potřebná pro pobyt venku v letních měsících. Umístění naší školy umožňuje mnoho pozorování přírodních jevů, pozorování přírody.

Prostředí MŠ je zvelebováno neustálou péčí zaměstnanců, výzdoba je pravidelně obměňována, práce dětí jsou prezentovány také v obchodě ve Zvoli.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Analýza konkrétních podmínek MŠ

Mateřská škola je dvoutrídni, třídy jsou naplněny věkově blízkou skupinou dětí, která v sobě skýtá množství kladných a záporných aspektů. Důraz je kladen na organizaci práce, využitích různých forem a metod.

Klady mateřské školy

- dvě oddělení dětí věkově blízkých
- dobrá organizace, kamarádské vztahy, předcházení konfliktům
- vzájemné předávání zkušeností starších dětí mladším při společných projektech
- motivace starších předvést se před kamarády
- lepší osvojování dovedností a návyků, starší děti pomáhají mladším, chrání je
- lepší adaptace nově příchozích dětí (sourozenci, kamarádi)
- děti s odloženou školní docházkou se ve třídě lépe „schovají“, nejsou dávány ve posměch ostatním, netrpí pocitem méně cennosti pro nedostatek znalostí a schopností, neuvědomují si svůj věk
- v mladším oddělení je větší možnost individuálního přístupu, diferencování činností

Zápory mateřské školy

- rozptylování starších dětí při řízených činnostech z důvodu menší soustředěnosti a vytrvalosti menších dětí, větší nároky na organizaci práce

- malá dostupnost kulturních akcí
- menší orientace v silničním provozu
- nižší úroveň logopedické prevence, logoped nenavštěvuje MŠ

3.2 Materiální a ekonomické podmínky MŠ

Materiální a ekonomické podmínky jsou podmíněny rozpočtem mateřské školy. Dle možností hledáme sponzory pro zajištění akcí pro děti.

Prostory MŠ jsou vyhovující. Umývárny jsou vybaveny pákovými bateriemi, jednotlivá WC jsou oddělena, aby poskytovala dětem určitou intimitu.

Svačinky jsou podávány v každé třídě, společně děti obědvají v jídelně ve třídě mladších dětí. Zařízení třídy se snažíme uspořádat tak, aby byla dětem umožněna samostatná volba hračky, aby je dobře viděly a mohly si je samostatně brát. Třídy jsou vybaveny dostatkem hraček, pomůcek, které jsou doplňovány a obměňovány. Tělocvičné nářadí je doplňováno, není však v ideálním množství. Většina nábytku, tělovýchovného nářadí, zdravotně hygienického zařízení, vybavení pro odpočinek odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné, dětem dostupné.

Chodby a šatny jsou také využívány pro výstavy prací a výrobků dětí.

Nástěnky v šatnách jednotlivých tříd jsou jedním z informačních zdrojů pro rodiče.

Rozloha zahrady MŠ je dostačující, hračky pro hry na zahradě jsou v dostatečném množství, je však třeba zvýšit kvalitu. Je třeba doplnit vybavení zahrady /pružinové houpačky, tříkolky, hrací zákoutí atd./. Sečení trávy zajišťuje Obecní úřad.

Prostory MŠ a zahrada zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty osvětlení, hluku apod.

4 VZDĚLÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

4.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Vzdělávání dětí se zdravotním postižením bude zajišťováno formou individuální integrace. Bude se uskutečňovat za pomoci podpůrných opatření, stanovených v individuálním vzdělávacím plánu dítěte tak, aby se maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem.

Učitelky vytvářejí optimální podmínky k rozvoji každého dítěte, k učení, ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Úspěšnost předškolního vzdělávání dětí s postižením či znevýhodněním je podmíněna vysoce profesionálním postojem učitelek i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Výhody integrovaného vzdělávání z našeho pohledu

- příprava na dospělý život v běžném prostředí
- kvalitnější vzdělávání v důsledku vyšších nároků v běžném prostředí
- společné dospívání vrstevníků
- snazší přijímání rozdílů
- rozvoj přátelství
- práce v týmu

- individuální přístup
- větší zapojení rodičů
- efektivní využívání zdrojů (pomoc dalších odborníků)
- podpora naplňování lidských práv a vyrovnání příležitostí
- zažívat v MŠ pocit bezpečí (nové traumatizované a ustrašené děti)

V zájmu dítěte může mateřská škola stanovit

- náplň předmětů speciálně pedagogické péče
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce atd.)

Podmínky vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními bude zabezpečeno (případně umožněno):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte s stupně postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně priznaného podpůrného opatření

4.2 Vzdělávání dětí nadaných

Školní vzdělávací program umožňuje pedagogickým pracovnícům věnovat péči i nadaným dětem. Těmto jsou nabízeny činnosti, které podporují nadání u dětí a rozšiřují jejich obzor v úzké spolupráci s rodiči s navržením podporujících činností na rozvoj talentu. V případě zjištěného nadání a talentu jsou rodičům doporučovány podporující aktivity, případně instituce.

V zájmu dítěte bude probíhat vzdělávání takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále se rozvíjet.

4.3 Vzdělávání dětí dvouletých

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Do mateřské školy mohou být přijímány ne tříleté děti, pokud to umožňují kapacitní podmínky a pokud je dítě na vstup do mateřské školy připraveno.

Podmínky pro přijetí dvouletých dětí

- zvládnutí základních sociálních dovedností (odloučení od matky, kousání, pití z hrnku, musí si umět říct o základní hygienické potřeby, domluví se, základy sebeobsluhy)

- reaguje na vlastní jméno, slovní pokyny, navazuje oční kontakt
- umí se podělit o hračku, „půjčit“ a potom vrátit
- zvládá delší pobyt na zahradě i procházku pěšky

Podmínky vzdělávání dvouletých dětí

- chápající a láskyplný přístup učitelek k dětem
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem (bezpečné, strukturované, pro jasnou orientaci)
- místo ve třídě pro dvouleté děti (bezpečně vymezené, přesto součástí celku)
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti
- přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti (dbát na toto při budoucích rekonstrukcích)
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách
- umožnění individuálního adaptačního režimu
- dostatek času na veškeré aktivity (převlékání, stravování)
- odstupňovat přístupnost didaktických pomůcek, her a hraček, popřípadě zajistit uzavíratelné skříňky s ohledem na zdraví a bezpečnost dětí
- úzká spolupráce se zákonnými zástupci a rodinou

Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Rodinná výchova pro toto období dítěte je primární.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

4.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro

zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

5 ŽIVOTOSPRAVA

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Do jídelníčku se snažíme zařadit co nejvíce ovoce a zeleniny. Režim dne nastavuje interval mezi podávanými jídly. Děti se podílejí na přípravě stolování se zřetelem k věku dětí. Starší děti si samy mažou pomazánky, mladší děti si berou připravenou svačinku. V podzimních měsících probíhají v raním kruhu ovocné chvílky. Po celý den je zajištěn pitný režim. Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly.

6 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

V mateřské škole je zajištěný pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy dle svých potřeb. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí /mráz pod 10°C, náledí, silný vítr apod./. Doba odpočinku vychází z věkových a individuálních potřeb dětí, děti odpočívají se svojí hračkou. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mohou kdykoliv relaxovat v koutcích třídy.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační proces. Všichni zaměstnanci školy dětem vytváří takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně a bezpečně.

Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován. Volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel, která jsou na škole stanovena. Počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly. Učíme děti pracovat samostatně i ve skupině. V dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

7 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny pracovní náplní apod. Ředitelka mateřské školy se snaží vytvářet prostředí vzájemné důvěry a tolerance. Podporuje spoluúčast zaměstnanců při rozhodování, respektuje jejich názor. Plánování je funkční, využívá zpětné vazby. Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s učitelkami. Kontrolní a evaluační činnost slouží k vyvození závěrů pro další činnost. Pro pedagogické pracovníky jsou zařazeny operativní pedagogické porady, pro provozní zaměstnance dle potřeb školy. Mateřská škola spolupracuje se ZŠ Zvole, Obecním úřadem, s rodiči, popř. s jinými organizacemi a odborníky k zajištění chodu MŠ a zajištění kvalitní péče o děti.

8 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracují čtyři učitelky, které splňují požadovanou kvalifikaci a 1 asistentka pedagoga. Ředitelka má dlouholetou praxi a zájem o svůj další odborný růst. Dle možností se soustavně dále vzdělává dle plánu DVPP. Délka úvazku pedagogických pracovníků i provozních zaměstnanců se řídí počtem zapsaných dětí. Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována takovým způsobem, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče a bezpečnost.

9 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a nastavených kritérií pro přijímání dětí. O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek, vyhlášením veřejným rozhlasem a plakáty vylepenými ve spádových vesnicích.

Provoz MŠ je upraven je upraven Provozním a Školním řádem. Provoz školy začíná v 6,30 hodin a končí v 15,30 hodin.

Za bezpečnost dětí odpovídají po celou dobu pobytu v mateřské škole pedagogické pracovníce, a to od doby převzetí od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jeho předání zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě – jen na základě písemného pověření. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Pro realizaci plánovaných činností učitelky vytváří vhodné materiální podmínky. Dle potřeby je zařazen „Týden plný her“, který je využíván k provádění diagnostiky.

Pro pobyt venku je využívána jak školní zahrada, tak okolní příroda.

Děti společně odpočívají v ložnici v postýlkách, před odpočinkem je zařazen poslech pohádek nebo četba na pokračování.

S doplňkovými aktivitami jsou rodiče seznamováni na Rodičovské schůzce, individuálně, písemnou formou či prostřednictvím webových stránek.

Specializované služby, jako např. logopedie, je rodičům doporučena u odborníka.

V průběhu roku se snažíme navštěvovat různé kulturní akce v okolí, alespoň jednou do roka pořádáme návštěvu Divadla Radost v Brně, dle nabídek přijíždějí divadla také do mateřské školy. Pořádáme školní výlet a plavecký výcvik. Při těchto akcích spolupracujeme se ZŠ Zvole.

10 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Naším záměrem je navázat úzkou spoluprací s rodinou. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy. Naši spolupráci zahajujeme vždy na začátku školního roku informativní Rodičovskou schůzkou. Rodiče mají ale dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů a námětů během celého školního roku.

Pravidelně s rodiči konzultujeme uzavření MŠ formou dotazníků.

Organizujeme společné akce rodičů s dětmi (Drakiáda, odpolední kreativní dílny k různým tématům). Pro rodiče připravujeme program k Vánocům, ke Dni matek, pro předškolní děti slavnostní Rozloučení s předškoláky.

S výrobky dětí a jejich výtvarnými pracemi jsou rodiče seznamováni na nástěnkách mateřské školy. Vystavujeme i v obchodě ve Zvoli.

Snažíme se zajistit dostatečnou informovanost o dění v mateřské škole v dnešní době především pomocí webových stránek.

11 SPOLUPRÁCE SE ZŠ

Základní škola ve Zvoli i naše mateřská škola vytváří každým školním rokem nové možnosti vzájemného poznání.

Společně se účastníme koncertů a divadelních představení pořádaných především v mateřské škole, oslavujeme kulturním programem Den matek v KD ve Zvoli. Předškolní děti navštěvují na konci školního roku ZŠ v tzv. Nultém ročníku, aby se seznámily s prostředím ZŠ.

Společně konzultujeme připravenost dětí na vstup do ZŠ.

12 SPOLUPRÁCE SE ZŘIZOVATELEM

Spolupráce je na velmi dobré úrovni. Obecní úřad Zvole pomáhá při zajišťování havarijních situací, větších i drobných oprav a při údržbě školní zahrady.

Zástupci obecního úřadu jsou zváni na akce pořádané mateřskou školou (Vánoční besídka, karneval, Rozloučení s předškoláky).

Děti vystupují s kulturním programem na akci pořádané OÚ Zvole k příležitosti Dni matek.

13 HLAVNÍ CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvíjíme děti ve třech oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Rozvíjíme a podporujeme samostatnou dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Hlavní cíle:

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.

Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

14 CESTY K NAŠIM CÍLŮM

- ✓ Vzdělávání dětí maximálně přizpůsobovat fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám dětí.
- ✓ Respektovat individualitu každého dítěte.
- ✓ Každému dítěti poskytovat pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje.
- ✓ Vycházet ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte.
- ✓ Pro realizaci cílů využívat metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí.
- ✓ Vše zakládat na přímých zážitcích dětí.
- ✓ Podporovat dětskou zvědavost a potřebu objevovat.
- ✓ Poskytovat takové vzory chování, které jsou vhodné k nápodobě a přejímání.
- ✓ Podporovat radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové.
- ✓ Uplatňovat spontánní i řízené aktivity, jejich vyváženost.
- ✓ Provázet dítě na jeho cestě k poznání.
- ✓ Připravovat dětem prostředí a nabízet příležitosti k poznávání, přemýšlení a porozumění všemu kolem nás.

15 PRŮBĚŽNÉ CÍLE, KTERÉ JSOU NAPLŇOVÁNY KAŽDODENNÍ ČINNOSTÍ

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, náčiním a výtvarným materiálem)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říct „ne“ v situacích, které to vyžadují
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování apod.
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, na veřejnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělým i s dětmi (zdravit dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

16 METODY A FORMY PRÁCE

Respektujeme individuální zvláštnosti, potřeby každého dítěte. Při vzdělávání vycházíme z přímých zážitků dětí, z blízkého okolí, z rodiny, zážitky s kamarády. Vzdělávání probíhá formou hry ve skupinách, ale také formou činností. V hojně míře využíváme pochvalu a povzbuzení. Podporujeme přirozenou dětskou zvědavost a potřebu stále něco objevovat. Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení. Nové poznatky dětem předáváme nenásilnou formou, přirozeně během her a činností. Snažíme se využít každou příležitost, která se nám nabízí. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a dovednosti.

Do hry se snažíme vtáhnout nenásilnou formou a vhodnou motivací další děti a vést je ke vzájemné spolupráci, komunikaci a radosti být spolu, radosti z nového poznání. Ve vzdělání využíváme přirozeného toku dětských myšlenek, spontánnosti dětí. Při výběru hry nebo činnosti necháváme dětem možnost vlastní volby podle zájmu. Ve vzdělávání využíváme situace, které poskytují dítěti srozumitelné, praktické ukázky životních souvislostí – řešení problémů, komunikace s dospělým, vztahy mezi kamarády.

Dítě se tak učí dovednostem, poznatkům ve chvíli, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl. Různé situace můžeme pro děti formou hry také vytvářet, uplatňovat metody situačního učení. Svým chováním a postoji poskytujeme v průběhu dne v MŠ dítěti vzor. Využíváme tak dětské spontánnosti a přirozené nápodoby. Ve vzdělávacím procesu uplatňujeme i aktivity řízené vhodně pedagogem. Motivované cílené a plánované učení probíhá zpravidla ve skupinkách nebo se dětem věnujeme individuálně. Snažíme se být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním a probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

17 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Realizací tematických bloků, které nabízí dětem různé aktivity, prožitky, poznatky, dovednosti a zkušenosti, může dítě získávat činnostní výstupy, kompetence. Kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti a uplatnění každého jedince. Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence, které jsou rozpracovány v Rámcovém vzdělávacím programu.

Jsou to:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Souborem klíčových kompetencí si vytváříme představu, kam směřovat děti, oč usilovat. Jsme si vědomi toho, že ne každé dítě této úrovně dosáhne. Přesto se plněním jednotlivých cílů a úkolů našeho ŠVP snažíme dosahovat úrovně klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence jsou pro nás vodítkem, kam směřovat.

Kompetence k učení

dítě je schopno přijímat poznatky (procvičování paměti, encyklopedie, básně, písničky, jak je může uplatnit, co si může samo vzít)

Kompetence k řešení problémů

ranní hry, puzzle, labyrinty, problémy mezi dětmi, nechat děti, aby si poradily ve všech činnostech samy

Kompetence komunikativní

určuje více forem dialogu, učitelka nechá prostor pro vyjádření dramaturgie, četba, hry s písmenky

Kompetence sociální a personální

učitelka nechává děti, aby samy měly možnost se projevit, neorganizuje, děti se pohybují v mezích pravidel, mají možnost volby materiálu, techniky

Kompetence činnostní a občanské

dělení o hračky, děti mají právo vstát, ale nebudit ostatní

ČINNOSTI, KTERÝMI V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE VYTVÁŘÍME ZÁKLADY KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Co v naší mateřské škole dítě dělá, když si osvojuje základy **kompetence k učení**:

- pozoruje přírodu ve všech ročních dobách, získává elementární poznatky o zákonitostech změn v přírodě, o střídání ročních období
- všímá si předmětů, dějů a jevů kolem sebe, získává nové zkušenosti, využívá je ve hře i práci
- vyhledává v knihách ilustrace a obrázky na dané téma
- pozná některá velká písmena a některé číslice a pojmenuje je, pozná svoje jméno napsané tiskacími písmeny
- soustředí se na činnost, dokončí, co začalo
- pracuje podle pokynů učitelky

Co v naší mateřské škole dělá dítě, když si osvojuje základy **kompetence k řešení problémů**:

- srovnává, počítá a třídí předměty podle daného pravidla (tvar, počet, barva, velikost, materiál)
- přemýšlí o problému, řeší problémové otázky (Proč? Jak? Co by se stalo, kdyby? apod.), hledá na ně odpověď
- umísťuje předměty podle daného pravidla – chápe prostorové pojmy, orientuje se v rovině, zpracuje soubory otázek, srovnává je a třídí podle daného pravidla
- třídí obrázky podle posloupnosti děje, časových vztahů
- tvoří z různých druhů stavebnic a materiálů, experimentuje s nimi

Co v naší mateřské škole dělá dítě, když si osvojuje základy **komunikativní kompetence**:

- domluví se bez zábran s dospělými i ostatními dětmi
- pozdraví, požádá, poděkuje, omluví se
- slovně vyjádří vlastní přání a potřeby
- sděluje bez ostychu svoje zážitky
- dodržuje pravidla při dialogu – neskáče druhým do řeči, nechá je domluvit, při dialogu se dívá do očí, mluví přiměřeně hlasitě

Co v naší škole dělá dítě, když si osvojuje základy **sociální a personální kompetence**:

- samostatně se rozhoduje a nese za svá rozhodnutí důsledky – při hře, stolování apod.
- chová se slušně a ohleduplně k ostatním, podělí se o hračku, střídá se ve vedoucí roli
- spolupracuje s ostatními při hře i pracovních činnostech
- zapojuje se do pohybových, hudebně pohybových her a tanečků s ostatními dětmi
- dodržuje dohodnutá pravidla chování a jednání v mateřské škole
- dodržuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku s ostatními dětmi a dospělými
- hodnotí svoje činnosti a její výsledky i činnosti a výsledky ostatních

Co v naší škole dělá dítě, když si osvojuje základy **činnosti a občanské kompetence**:

- dodržuje dohodnutá pravidla
- šetří hračky, pomůcky, předměty denní potřeby a správně s nimi manipuluje
- plní úkoly, dokončí započatou práci
- zapojuje se do dění ve škole, v obci (akce školy, besídky, svátky, oslavy)
- zhodnotí výsledek své práce i práce ostatních, ocení výsledek práce ostatních
- chová se šetrně ke svému okolí, zapojuje se do třídění odpadu
- seznamuje se s účelem významných budov v obci (škola, KD, obecní úřad, prodejna, hasička, kaple), kreslí je, staví z kostek, vyrábí z různých materiálů
- seznamuje se s významem místních přírodních památek, pozoruje mraveniště na vycházkách
- seznamuje se s různými pracovišti, výsledky a významem lidské práce – exkurze na pracoviště

18 TÉMATICKÉ INTEGROVANÉ BLOKY

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozpracován do 3 integrovaných bloků, které vymezují charakteristiku hlavního smyslu, příležitosti, s kterými se děti setkávají, dále záměry, cíle jednotlivého bloku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout zpravidla na konci předškolního období. Tyto integrované bloky jsou obohaceny dílčími projekty a doplňkovým programem. Dílčí projekty mají také své cíle a vzdělávací nabídku, vstupují do jednotlivých integrovaných bloků na základě volby a potřeb pedagogů. Toto rozpracování je předmětem třídních vzdělávacích programů. Integrované bloky jsou pro všechny pedagogy závazné, z nich pak mohou pedagogové tvořit podtémata ve svých TVP dle potřeb, situací, nabízí dostatek prostoru pro jejich tvořivost, pro možnost reagovat na aktuální podmínky té dané třídy. Pedagogové též pracují se stanovenými záměry z jednotlivých integrovaných bloků ve svých TVP, transformují je do podoby, která odpovídá potřebám diagnostiky dané třídy. TVP nabízí možnost dalšího rozpravování.

Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu, upřesňují některé formulace, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro tu kterou třídu, jako je režimové uspořádání dané třídy, spolupráci s rodinou apod.

I. Integrovaný blok – Podzimní duhová kulička

***Barevný podzim má kulička ráda,
pozve do něj svého kamaráda.***

Činnostní charakteristika

Dětem se představí kulička, pomocí které se seznámí s prostředím mateřské školy. Adaptují se na mateřskou školu, seznámí se s kamarády, se svou značkou a místem, kam se odkládají věci. Vytvoříme si společná pravidla třídy. Rozvineme schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a vrstevníkům. Pomocí prostorových vztahů (nad, pod, za aj.) seznámíme děti s prostředím mateřské školy, ale také s jejím okolím. Seznámíme se s plody podzimu, se sklizní ovoce a zeleniny. Přiblížíme dětem význam lidské práce na poli i v zahradě. Výtvarné a pracovní aktivity budou zaměřeny především na práci s listy, přírodninami, s barvami a s jejich odstíny. Rozvoj pohybových dovedností bude zaměřen na hry v přírodě a zdolávání přírodních překážek. Budeme děti učit uvědomovat si změny v přírodě na podzim, jaký je význam životního prostředí pro člověka a jak o něj pečovat. Jak se připravují na zimu zvířátka v lese a kam odlétají ptáci. Rozvoj pohybových dovedností bude zaměřen na hry v přírodě a zdolávání přírodních překážek. Budeme děti učit uvědomovat si změny v přírodě na podzim, jaký je význam životního prostředí pro člověka a jak o něj pečovat. Společně s rodiči uspořádáme akce s podzimní tematikou.

Podtémata

- **ČERVENÁ KULIČKA (září)**
 - kamarádství, pravidla MŠ, okolí MŠ
- **ORANŽOVÁ KULIČKA (říjen)**
 - podzimní úroda, barevný podzim
- **HNĚDÁ KULIČKA (listopad)**
 - podzim v lese, počasí

Vzdělávací cíle v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- osvojení si základních poznatků o těle a zdraví, o bezpečí a bezpečnosti
- uvědomovat si vlastní tělo
- rozvoj přirozených pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti lokomoční a motorické
- rozlišovat pomocí smyslů (rozlišovat svou značku)
- rozvoj manipulačních schopností
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- pěstování základních pravidel osobní hygieny a prevence před roznášením nemocí (kýchání, kašláni)

- osvojovat si dovednosti důležité k vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky i s využitím přírodního prostředí (překonávání přírodních překážek, hod horním obloukem do dálky, do výšky, na cíl, chytat prstovým úchopem, koulet míče různými způsoby)
- cvičení dechového aparátu (nácvik nádechu a výdechu)
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a zdraví
- vyjadřování obsahů písní a říkadel pohybově a rytmicky správně
- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání a rozlišování
- rozvíjení koordinace ruky a oka, zdokonalování jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalovat dýchání při hudebních činnostech
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností
- rozvoj počátků logického myšlení
- rozvoj schopnosti sebeovládání, důvěry
- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat
- rozvoj fantazie v oblasti výtvarné, hudební, dramatické
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost
- uvědomování si vlastní identity, poznávání sebe sama, získávání sebevědomí, sebevědomí, relativní citové samostatnosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj slovní zásoby dětí
- osvojení si některých poznatků předcházejících čtení a psaní
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- rozvíjet schopnosti a dovednosti, vyjádří své pocity, dojmy, prožitky, souhlas, nesouhlas
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému)
- vytváření základů estetického zájmu o uměleckou tvorbu (hudební, výtvarná)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyjádření pojmů, mluvního projevu)
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- rozvíjení pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě a okolí, posilování prosociálních postojů k rodině, ke škole
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se, přizpůsobit se

- posilování prosociálního chování (citlivost, tolerance, přizpůsobivost)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilování sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování a jednání
- vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je, ničím neohrožovat
- rozvoj dovednosti sebehodnocení
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se řešit konflikt dohodou
- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů, rozvíjení přizpůsobivosti ke kolektivu
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření je v rámci přirozeného prostředí třídy, učit se porozumět základním projevům neverbální komunikace
- vytváření pozitivního vztahu ke světu, k životu, kultuře, umění
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vytváření aktivního postoje ke světu, životu, rozvíjet vztahy ke kultuře
- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v třídním kolektivu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění – s lidovými tradicemi, zvyky a činnostmi člověka v určitém období roku

Dítě a svět

- seznamování s prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet vztah k místu a prostředí, (škola, rodina)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- osvojování si poznatků potřebných k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy
- osvojovat si základní poznatky o světě pro vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho proměnách, o lidech
- rozvíjení kladného vztahu k výsledkům práce vlastní i ostatních
- obohacování a prohlubování dětských znalostí pozorováním okolního světa
- rozvíjet úctu ke všemu živému – sounáležitost s přírodou
- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte

Očekávané výstupy v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- zachovávat správné držení těla
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- mít povědomí o těle, rozlišovat, co mu prospívá a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem)

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- soustředěně poslouchat četbu
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatickou improvizací)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí, prožívat a projevovat, co cítí
- vést rozhovor (naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat očima zleva doprava
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- soustředěně pozorovat, zkoumat, všímat si souvislostí, experimentovat
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje, vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud
- komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- upevňovat a dodržovat dohodnutá pravidla, umět se domluvit, dodržovat herní pravidla
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní či osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných dovedností a technik
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí MŠ
- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, pomůckami, věcmi denní potřeby
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn, spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování a že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat bezpečí druhých lidí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (MŠ, rodina, blízké okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky, jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ pravidelně opakují
- mít povědomí o významu životního prostředí na člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- umět se bezpečně pohybovat ve známém prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

II. Integrovaný blok – Zimní duhová kulička

*Když paní Zima venku kraluje,
kulička modrobílou barvou maluje.*

Činnostní charakteristika

Přišla zima a sníh zbarvil kuličku do běla. Děti seznámí s příchodem adventu a tradicemi Vánoc. Zaskotačíme si s čertíky a Mikulášem. Připravíme si krátké vánoční představení pro rodiče spojené s tvořivým odpolednem. Naučíme děti koledy, básničky a upečeme si vánoční cukroví. Celou mateřskou školu vyzdobíme do vánočního a zimního. Děti se pomocí pokusů dovědí o vlastnostech sněhu a ledu. Při sledování změn v přírodě nezapomeneme na zimní hostinu pro zvířátka. Podnikneme výlety do okolní přírody. Budeme hledat lesní zvířátka podle stop, krmit ptáčky a pozorovat vše, co nám nabízí zima. Zima přinesla také čas radovánek a dovádění na sněhu. Budeme rozvíjet dětskou fantazii v zimní přírodě. Hledat cestičky ve sněhu ve spojení s pohádkou, představovat si tajemná setkání se sněžnými skřítky, malovat do sněhu a stavět sněhuláky. Bobovat, zdolávat zimní překážkové dráhy a sněhové labyrinty. Pomocí encyklopedie a různých knížek se seznámíme se zimními sporty a zasportujeme si při zimní olympiádě. Seznámíme se také s různými nemocemi a způsoby, jak jim předcházet. Dozvíme se také spoustu zajímavého o lidském těle. Přiblížíme si tradiční i netradiční povolání. Pohádky a písničky nás provedou obdobím Masopustu a masopustní rej vesnicí bude ohlašovat blížící se jaro.

Podtémata

- **ZLATÁ KULIČKA (prosinec)**
 - Mikuláš, advent, Vánoce a jejich tradice, Tři králové
- **BÍLÁ KULIČKA (leden)**
 - bílá zima, zimní sporty, oblečení, lidské tělo
- **MODRÁ KULIČKA (únor)**
 - Povolání, Masopust a karneval

Vzdělávací cíle v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení koordinace ruky a oka, zdokonalování jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalovat dýchání při hudebních činnostech
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla a jeho částí
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj pohybové a aerobní zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyjádření pojmů, mluvního projevu)
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého sebevyjadřování
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- vytváření základů pro práci s informacemi – pracovat s encyklopediemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- vytváření prosociálních postojů, rozvíjení přizpůsobivosti ke kolektivu
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými

Dítě a společnost

- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v třídním kolektivu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění - s lidovými tradicemi, zvyky
- a činnostmi člověka v určitém období roku
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, aktivně se přizpůsobovat

- společenskému prostředí a zvládat jeho změny rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, společností a planetou Zemí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- poznávání jiných kultur
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

Očekávané výstupy v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkou, štětcem)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládat jednoduchou sebeobsahu a pracovní úkony (úklid pomůcek)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu)
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o ochraně osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- umět vést rozhovor s dítětem, dospělým
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodné zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty, říkadla, básničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, spokojenost, strach, smutek)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci – skutečnou, na obrázku
- chápat slovní vtíp a humor, vytvořit jednoduchý rým

- sluchově rozlišovat počáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, piktogramy) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova, poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, základní matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, základní časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují, odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si své možnosti i limity
- zorganizovat hru

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- umět přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem – spolupracovat na řešení

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi i dospělými (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem
- literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti svých vrstevníků
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (ve škole, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

III. Integrovaný blok – Jarní duhová kulička

*Když na jaře všechno kvete,
kulička z kytíček věneček plete.*

Činnostní charakteristika

Kulička se probouzí ze zimního spánku do jara. Příroda nám poskytuje řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. To bude motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Děti budou pozorovat přípravu zahrádek a všimnout si, co vše se děje v trávě a v korunách stromů. Pomocí encyklopedií a pohádkových příběhů se naučí poznávat druhy jarních květů, mláďata domácích zvířat a ptáky vracející se z teplých krajín. Společně vyzdobíme MŠ a oslavíme velikonoční svátky. Seznámíme se s lidovými zvyky a tradicemi. Čeká nás také týden kouzelného čarování a převleků čarodějnic. V květnu proběhne oslava svátku maminek. Připomeneme si, jak důležité je soužití v rodině. Dětem vysvětlíme, jakou funkci má rodina, jak fungují vztahy a povinnosti mezi jednotlivými členy. Vyrobit s dětmi dárek ke Dni matek a připravíme besídku pro maminky.

Léto se blíží a my se s kuličkou vydáme na cesty. Nejprve děti seznámíme s bezpečností na cestách, jaké dopravní prostředky nás obklopují a jak se chovat na silnici. Zařadíme hry s dopravní tematikou. Čekají nás totiž výlety, kde děti mohou aktivně využít svoje dosavadní znalosti. Oslavíme s dětmi jejich svátek. Červen je měsícem loučení, a to nejen s MŠ, ale především s předškolními dětmi, se kterými se rozloučíme společnou oslavou Rozloučení se s předškoláky.

V předprázdninovém období se děti seznámí, jak se chránit před úrazy a jaké nebezpečí nám kde hrozí. Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností. Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou, významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti.

Činnosti budou přenášeny ven na školní zahradu nebo do přírody.

Podtémata

- **ZELENÁ KULIČKA (březen)**
 - první znaky jara, oblíbená kniha, vítání jara, mláďata
- **ŽLUTÁ KULIČKA (duben)**
 - Velikonoce, ekologie, Den Země, koloběh vody v přírodě, živočichové u rybníka, čarodějnice
- **RŮŽOVÁ KULIČKA (květen)**
 - rozkvetlá zahrada, včely, Den matek, moje rodina
- **DUHOVÁ KULIČKA (červen)**
 - Den dětí, doprava, cizí země

Vzdělávací cíle v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce, pohybové a manipulační dovednosti
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové činnosti
- osvojovat si praktické dovednosti přiměřené věku
- uvědomění si vlastního těla
- zdokonalování jemné motoriky, koordinace ruky a oka, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních, rozvoj mluveného projevu
- rozvoj kultivovaného projevu
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí
- k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého sebevyjadřování
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými
- rozvíjení respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, učit se chránit bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- osvojovat si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- zvládnout prostorovou orientaci
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, s hudebními nástroji)
- mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- chápat slovní vtip a humor
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat základní číselné a matematické pojmy, prakticky je využívat (chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky)
- chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech, ve známých situacích a v situacích, kterým rozumí
- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své silné i slabé stránky
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole – přizpůsobit se společnému programu
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- dramatizačních činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve škole

Rizika vzdělávání v jednotlivých oblastech

Dítě a jeho tělo

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

Sebepojetí, city, vůle

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

Dítě a ten druhý

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti

- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

Dítě a společnost

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozcím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Dítě a svět

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

Projekty

Dílčí projekty školy jsou součástí vzdělávacího obsahu. Do jednotlivých integrovaných bloků budou začleněny dle potřeb a specifík jednotlivých tříd. Jejich naplňování bude vycházet z věkových zvláštností dětí. Projekty obsahují hlavní záměry a charakteristiku vzdělávací nabídky. Jejich rozpracování bude předmětem TVP. Činnosti jako prostředek naplnění stanovených záměrů a cílů budou maximálně zohledňovat možnosti dětí jednotlivých tříd.

19 Evaluační systém

Evaluační systém školy respektuje RVP PV, je v souladu s cíli ŠVP a s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a se zákonem č. 561/2004Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Systém hodnocení je prostředkem ke hledání optimálních cest v dalším vzdělávání dětí a slouží jako zpětná vazba pro vedení školy. K tomuto nám slouží autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace. Do hodnocení jsou zapojeni všichni zaměstnanci i rodiče.

Oblasti evaluace

1. Hodnocení ŠVP (soulad s RVP PV a plnění cílů ŠVP)
2. Podmínky ke vzdělávání (hodnotíme věcné podmínky, životosprávu, psychosociální podmínky, organizační podmínky, řízení, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů)
3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování, realizace a hodnocení tematických celků, integrovaných bloků apod.)
4. Výsledky vzdělávání (hodnotíme individuální pokroky u dětí – pedagogická diagnostika, vedení portfolií dětí)
5. Práce učitelek (včetně sebereflexe)

Nástroje hodnocení

Pozorování, výsledky práce dětí, rozhovory, diskuze, kontrolní činnosti, hospitační činnosti, analýza vlastní pedagogické činnosti, prvky swot analýzy, dotazníky.

Systém hodnocení

CO budeme vyhodnocovat

JAK budeme sbírat informace

JAK ČASTO budeme provádět sběr informací

KDO provede - bude zodpovědný

1. Hodnocení ŠVP

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
Soulad s RVP	dotazník	1x za 3 roky	učitelky
Plnění cílů ŠVP	dotazník, analýza	1x za 3 roky	učitelky

2. Podmínky ke vzdělávání

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
materiální a věcné podmínky	rozhovory dotazník	1x ročně	zaměstnanci
životospráva	rozhovory	1x ročně	učitelky
psychosociální podmínky	pozorování rozhovory schůzky, dotazník	průběžně průběžně 1x ročně	učitelky učitelky/děti učitelky/rodiče
organizační podmínky	dotazník	1x ročně	učitelky
řízení DVPP	dotazník analýza	1x ročně průběžně	učitelky ředitelka

personální a pedagogické zajištění	dotazník	1x ročně	učitelky
spoluúčast rodičů	dotazník rozhovory	1x ročně průběžně	učitelky

3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
pedagogický styl, přístup k dětem	dotazník hospitace	1x ročně 3x ročně	učitelky ředitelka
hodnocení integrovaných bloků, tematických celků	rozbor písemný zápis	po ukončení	učitelky
denní vzdělávací nabídka	vedení TVP	průběžně	učitelky

4. Výsledky vzdělávání

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
individuální vzdělávací pokroky u dětí	portfolio záznamy o dětech pedagogická diagnostika	při nástupu průběžně dle potřeby průběžně	učitelky učitelky/rodiče

Přílohy:

Třídní vzdělávací program – rozpracovaný v každé třídě

Provozní řád

Školní řád

Roční plán

Provozní zabezpečení – pracovní doba zaměstnanců

20 Seznam příloh

Doplňující vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do tří let věku

Čtenářská gramotnost

Předmatická gramotnost

Finanční gramotnost